

HET ADAGIO VAN SPOHR.

Mijn kater is zwart als pek. Zijn vacht glanst als die van een pronkbeeld aan het hof van een farao, en te zien aan zijn oogopslag, is hij zich daar ook van bewust. Ogen als gele juwelen met irissen van smaragd die onafgebroken de vraag stellen : ‘vind je mij niet mooi?’.

In het midden van zijn borst een witte stervormige plek, alsof hij bij zijn geboorte op die plaats werd bestrooid met as.

Die ster geeft hem iets onkreukbaars, iets van een *cat of law and order*. Hij sluipt door het huis als de dier-geworden Kevin Costner. Daarom noem ik hem ‘Silverado’.

Vroeger, in de heksentijd, toen zwarte katten van kerktorens werden geworpen omdat ze werden aanzien als discipels van de duivel, had die witte ster Silverado kunnen redden van zulke gruwelijke dood. In dat witte teken lag immers het bewijs dat Satan er niet in geslaagd was de ziel van het dier tot zich te nemen. De Almachtige had met een goddelijke tik zijn bescherming over dat kind van hem uitgesproken. Zo dachten de mensen, toen.

Op een winderige avond, zo’n twee jaar geleden, toen ik mij naar huis haastte langs een halfduistere straat, hoorde ik het zwak gekerm. Eerst vermoedde ik dat het geluid vanuit een naast de straat gelegen struik kwam, maar toen ik bleef staan, rondkeek en aandachtig bleef luisteren, zag ik de container. Het gekerm zwol aan toen ik hem opende.

Ik viste een kitten op uit de afval: een schurftig pelsje rond een warboel van scherpe botten. Het lag op mijn hand, gewichtloos, als een toefje doorweekte herfstbladeren. Het bleef kermen onder mijn jas. Onderweg, beukend tegen de wind, vervloekte ik zijn beulen.

Diezelfde avond haastte ik me naar de dierenkliniek waar een vrouwelijke arts de gebroken achterpootjes en het magere lijfje onderzocht.

‘Onvoorstelbaar hoe ze dat beestje hebben toegetakeld,’ zei ze, ‘niet te begrijpen. Ik kan de pootjes spalken en hem enkele injecties geven maar ik denk niet dat hij het haalt. Het is een wonder dat het beestje nog leeft. Ja, het is een katertje.’

Met engelengeduld en met de hulp van de kattenhemel bleef Silverado in leven. Het was een grimmige strijd tegen de vuilnisbak en een triomfantelijke overwinning op de laffe folteraars.

Sindsdien is Silverado mijn dikke vriend. Alle dagen, ieder uur, vertelt hij me over zijn dankbaarheid: hij ronkt in mijn schoot, likt mijn vingers, duwt en schuurt zijn kop en rug en staart tegen mijn benen, draait om me heen, bekijkt me met knipperende omfloerste juwelenogen.

En af en toe speelt hij nog. Dan schopt hij met krachteloze achterpoten, alsof hij weer een doodstrijd beleeft, een spastisch gedoe dat me telkens zowel bedroefd als razend maakt.

Door zijn verminking kan Silverado zich alleen laag tegen de grond voortbewegen. Hij geeft alzo de indruk het huis rond te trekken in geconcentreerde sluipgang, als een sheriff, met gelegaliseerde ster, op inspectie.

Het zaligste ogenblik van de dag is de avond. Dan luister ik, met mijn dikke vriend op schoot, naar mijn favoriete klassieke radioprogramma's.

Op die momenten ben ik ervan overtuigd dat ook hij geniet van de rustige klanken, van de schoonheid van een klaviersonate of van een strijkkwartet.

Tot gisteravond...

Ik had een vermoeiende dag achter de rug en zat in mijn luisterzetel, met Silverado op schoot, half ingedommeld. Er

speelde muziek. Een strijkkwartet dat mij onbekend was en een nogal flauwe indruk liet. Toen een volgende beweging begon schrok ik plots op. Silverado was weg gewipt. Hij stond onder de tafel, verstijfd en opgespannen, alsof hij wachtte op het startschot van een loopwedstrijd. Tegelijk staaarde hij naar de muur met rechtopstaande haren, uitgerekte nek, platgeslagen oren, gezwollen staart.

Hevig geschrokken volgde ik de richting van zijn blik. Ik zocht mee. Wat zag hij? Een vlieg, een spin, een muis, een schaduw...? Was er een aardbeving op komst? Of stond er een commando van schurken klaar om het huis te bestormen?

Zacht, om hem niet meer te doen schrikken, fluisterde ik zijn naam.

‘ Silverado.’

Silverado reageerde niet. Het woord had opeens geen betekenis meer. Ik bestond niet. Hij vertoefde in een andere wereld. En toen ik zijn naam nogmaals fluisterde wist ik plots wat er was gebeurd: epilepsie! Daar had de veearts me destijds voor gewaarschuwd, dat kon gebeuren. Maar zo plots, terwijl hij in alle rust op mijn schoot te slapen lag?

Ondertussen speelde de muziek verder. De rust die van de klanken uitging verhoogde de spanning. Het was alsof de kat naar de muziek... keek. Alsof Silverado de klanken zag en ze wilde ontleden met de wrede scalpels van zijn ogen.

Met ingehouden adem stond ik recht. Silverado verroerde geen haar. Ik deed een stap in zijn richting en toen gebeurde er iets wat ik nooit voor mogelijk had gehouden: Silverado grolde. Een geluid dat niet uit zijn muil kwam maar ergens vanuit de donkerste diepten van zijn ingewanden. Een geluid dat mij waarschuwde: niet naderen mens, blijf waar je bent of ik vlieg met opengesperde klauwen op je bek!

Ik stond vastgenageld. Een koude streep trok tussen mijn schouders. Mijn vriend was opeens geen vriend meer. Silverado was een onbetrouwbaar beest geworden. Een onbegrijpelijk kwaad had zijn kattenziel verscheurd. Daar stond een spook dat mij niet meer kende.

Nogmaals trachtte ik de richting van zijn blik te volgen. Was het de muur? De kast? De grond? De ogen waren gemarmerd en hypnotisch. Keken door alles heen. Alsof ze iets wilden bevriezen. Iets dat zich achter de kast bevond.

Langzaam, zonder mijn ogen af te wenden, schuifelde ik achteruit. Wat moest ik doen? De veearts bellen? De ban breken met wat lievelingsvoedsel?

En dan opeens, alsof er iemand met een toverstokje had gezwaaid, ontspande Silverado zich. Zijn ogen knipperden. Zijn oortjes trilden en over de kam van zijn rug trok een verlossende golfbeweging van krimpens haar. De staart zwiepte nog even furieus na en klom dan steil de hoogte in. Hij keek naar me en zei: 'ik ben weer de oude, baas. Kwade bui is over.'

En alsof er niets gebeurd was, kwam hij stilletjes nader en duwde zijn kop tegen mijn versteend been.

Eerst durfde ik niet bewegen. Het akelig gegrol van het hellebeest spookte nog na. Aarzelend stak ik een hand uit en krawde vluchtig over zijn duwende kop.

'Silverado,' stamelde ik terwijl ik elke beweging van zijn kronkelend lijf angstvallig in de gaten hield.

Op de radio speelde nog steeds de muziek: het snellere gedeelte van hetzelfde strijkkwartet, zo realiseerde ik me vaag.

Ik wilde de radio afzetten, toen plots iets tot me doordrong.

Ik keek naar hem. De gedachte die me had overvallen, was complete waanzin. Ik stelde me voor dat Silverado pas tot zijn normale toestand was teruggekeerd *op het ogenblik* dat de vorige beweging van het strijkkwartet was beëindigd!

Dat kon toch niet. Ik lachte met een zenuwachtige trek rond mijn mond en trachtte verder te luisteren terwijl ik de kat bleef bekijken. Onverstoorbaar zette Silverado zijn schuren tegen mijn benen verder.

‘Je droomt,’ zei ik hardop terwijl ik me niet durfde verroeren, alsof ik met de gedachte alleen nieuwe demonen op het arme dier kon afsturen.

Uit de kamer was alle gezelligheid geweken. Ik schrok van het matig applaus. Even later was er de stem van de omroepster.

Haastig, nog steeds in de ban van het onwaarschijnlijke, nam ik een pen en schreef op de rand van de krant hetgeen de omroepster aankondigde:

‘Louis Spohr, strijkkwartet nummer 29, door het Nibelungen kwartet.’

Silverado lag op mijn voet en keek miauwend op. Ik wist wat hem bezighield. Hij vroeg: ‘Ga nu zitten baas, ga nu eindelijk zitten dan kan ik weer op je warme schoot kruipen. Wat doe je toch vervelend vanavond!’

Maar ik wilde niet gaan zitten. Ik durfde niet. Hoog boven het beest voelde ik me veilig. Ik mat de afstand en vroeg me af hoe hoog hij nog wel kon springen? Belachelijke gedachte natuurlijk want Silverado was kreupel. Kon met moeite op een voetbankje wippen. Onwennig bevrijdde ik mijn been, zette de radio af en liep naar de keuken. Hij volgde me, sloom en sluipend.

Terwijl ik zwijgend zijn eten klaarzette, hield ik hem in het oog. Voor het eerst sinds ik het stervende hoopje die nacht had meegebracht, drong het tot mij door dat het ding dat zich onder mij voortbewoog een beest was. Een beest dat me had bang gemaakt. Ik sloot de keuken af.

Die nacht zou Silverado me niet volgen, niet aan het voeteneinde van het bed liggen. Voor de eerste maal...